

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Illustrissimi Domini Simonis De Fierlant, Hispaniarum Ac
Indiarum Catholico Regi, In Hispania Ac Belgio, A Concilio
Status, Brabantiae Cancellarii, Catholico Ab Affectu
Tractatus, Quo, Clarissime ...**

Fierlant, Simon de

Coloniae Agrippinae

§. 3. Differenda Absolutio, quamdiu adest probabilis metus, ne relabatur.

urn:nbn:de:hbz:466:1-37059

§. 3.

DIFFERENDA ABSOLVTIO,
quamdiu adest probabilis metus, ne relabatur.

PROBABILIS autem? obsecro vos Trium-Viri, sic de repente à vestra illa *certitudine* ad *probabilitatem* degeneratis? aut ex quo tempore ex ore vestro *probabile* ego audio? & quæ hæc varietas? ad Absolutionem dandam *moralis* requiritur *certitudo* de debita Pœnitentis dispositione; ad negandam *probabilis metus* sufficit de relapsu. Cur aut ea *probabilitas* ad dandam non sufficit, quæ sufficit ad negandam? aut cur ad negandam non postulatur, quæ ad dandam requiritur, talis ac tanta certitudo? Rem acu facilè tangeret, qui Vergeriani in Gallia conventiculi adhuc meminerit; quibus enim propositum est Sacramenti usum, quibus possint, aggravare oneribus, ut suâ ipsi sponte tanta pondera fideles excutiant, quid mirum, si *certitudinem* exigant, dum *probabilitas* alleviaret, & dum alleviaret *certitudo*, tum *probabilitatem* amplectantur: sibi nempe in suo proposito constant, & qui nil nisi onera quærunt, ut de *certitudine* ac *probabilitate* hic & nunc statuunt, ultra hic & nunc onerosior sit attendunt. Hæc satis ad enodandum hoc ænigma, nunc eorum placita audiamus.

Agmen ducat P. Ægidius, si forte ejus nomen tot censuris illustre ad doctrinæ hujus commendationem facere possit.

Y

In

In morali diabol. pag. 136. & *quamvis tales cum confitentur essent VERE CONTRITI & APUD DEUM JUSTIFICATI, nos qui de externis tantum judicamus, eos de lege ordinaria ABSOLVERE NON POSSUMUS, nisi instar bonorum medicorum PRÆCAVEAMUS IPSORUM RELAPSUM PER PLENAM VULNERUM CURATIONEM*: subdit immediatè in correctâ Romæ, & ibidem tamen damnata morali tutiore pag. 125. *non quidem sic, ut sit obducta cicatrix, sed ut absit morale periculum (adeoque & probabilis timor) proximi relapsus in consueta crimina.* Et in utroque libro §. 46. hanc primam præscribit regulam: *non absolvere eos, qui constanter peccato, ejusque commercio non valedicunt, nec remedia adhibere volunt contra vomitum suum; hætenus Catholicè (nisi sub ly constanter virus aliquod lateat) Si sic Ægidi dixisses omnia, laureatus nobis poteras redire Româ, non fulminatus; quinimo licet hæc (peccato ejusque commercio se constanter valedicturos & remedia adhibituros contra vomitum) polliceantur: tamen Confessario PROBABLEM FACIUNT METUM, NE CONTRARIUM CONTINGAT.* Imo nec polliceantur hæc tantum, sed revera verè contriti sint, & apud Deum justificati, ut jam jam dicebat. Tum S. Caroli verbis suam regulam stabilit, & iis ipsis, quæ & in Macario, & in Gummaro repetita invenio, ut tanto similiore inter se esse convincantur, quod non dogma modo, sed & dogmatis fundamenta non tam ex se mutuo, quam ex communi Magistro Vergerio per Scholasti-

laticam quandam, ut inter unius Magistri discipulos accidit, æmulationem avidè descriperint: sic enim ille eos docet parte 2. cap. 38. cui hic præfigitur titulus *Quatrième Regle de S. Charles, que les Confesseurs ne doivent point absoudre ceux, qu'ils jugent* PROBABLEMENT DEVOIR RETOMBER dans leurs pechez, quelques promesses, & quelques protestations qu'ils fassent, de ne les plus commettre, & ita orditur, *mais considerons la dernière Regle de ce S. Prelat, qui nous fera voir encore plus clairement que toutes les autres,* LE GRAND NOMBRE de personnes, auxquelles les Prêtres SONT OBLIGEZ de differer l'Absolution, pour ne point abuser de leur ministere: tum adfert verba S. Caroli; quæ ad marginem Italicâ, ut S. Carolus ea scripserat, linguâ expressâ citat, ut mirari ad eò non debeamus, undè in præfatione Apologetica Italus nobis factus sit Gummarus; qui verba Caroli Italicè citet; potuit scilicet, quantum ad propositum satis erat, à suo Magistro didicisse hic Italicè loqui; poterit alibi, si usus ferat, discere græcè, nam & PP. Græcorum verba Græcè item citata passim in margine video: Romanè certè loqui ex eo libro hætenus non didicit; an discet aliquando? probabilis enimvero hic metus est. Sed de Gummaro mox.

Macarius totam Patrum quam corradere potuit, auctoritatem ad hoc ipsum dogma stabilicendum adhibet pag. 225. 226. 227. 228. 229. hic longo ordine *Bernardum* videas *Ambrosium*, *Anselmum*, *Augustinum*, *Tertullianum*, *Isidorum*, *Hironymum*, *Gregorium*, *Eligium*. Hui!
 Y 2 quis

quis non vivam SS. PP. Bibliothecam Macarium credat? at scimus nempe, nec obscurum est, undè ea loca PP. liberaliter desumpserit, & satis quidem commodè; per varios errare libros necesse non habuit; in uno Vergerio (in hoc ferè uno SS. PP. legunt Trium-Viri) invenit omnia, & uno ferè exscripsit ex capite 39. partis 2. hæc maximè urget ex Patribus: *irrisorem esse, non pœnitentem, qui adhuc agit postea, quod ante pœnituit; pœnitere esse anteacta flere, & deslenda non committere; hominem digne agere pœnitentiam, qui præterita peccata plangit, & iterum plagenda non committit, pœnitentiam vanam esse, ubi emendatio nulla est: quæ omnia si tu non ad tui cerebri phantasiam, quod temerarium sit, sed ad mentem Angelici Doctoris (cujus inconcussa, tutissimaque dogmata Lovaniensi Academiae Commendat ALEXANDER VII.) fideliter interpretêre, & cum eo 3. p. q. 84. a. 10. ad. 4. contendas, dicendum, quod pœnitere est ante-acta flere, & flenda non committere, simul dum fleret, vel actu vel proposito. Ille enim est irrisor, & non pœnitens, qui simul dum pœnitet, agit quod pœnitet, vel proponit iterum se facturum quod gessit, vel etiam actualiter peccat eodem vel alio genere peccati. Quod autem aliquis postea peccat vel actu vel proposito, non excludit, quin prima pœnitentia vera fuerit; numquam enim veritas prioris actus excluditur per actum contrarium subsequentem. Sicut enim verè cucurrit, qui postea sedet, ita verè pœnituit, qui postea peccat. Reponit confidenter tyro Theologus pag. 228. verum hæc*

ET INFELIX CONCORDIA. 173

hæc (in D. Thoma) explicatio SS. PP. valdè est contorta. Risum teneamus amici: D. Thomas, cujus doctrinam, ut ipse Macarius fatetur pag. 5. *merito maximis elogiis integræ scholæ, Facultates Theologicæ, imo & Summi Pontifices condecorarunt, approbarunt, & commendarunt*, Sanctos PP. contortè explicat; Macarius primæ lanuginis magistrus genuinum eorum & legitimum sensum assecutus est; adeste Thomistæ & Angelicum vestrum Doctorem ab inepta juvenis injuria vindicate: & quod sciatis, sententiam in se ipse imprudens jam ante tulit in Tyrocin. pag. 5. qui enim Scholasticos, quod se & sua placita SS. PP. Oraculis præferri (ut ipse calumniose fingit) velint, *verè ibi bubones & noctuas esse dicit respectu Aquilarum illarum, Ambrosii Augustini &c.* quam honestum sibi ipse nomen fecerit, qui se vestro simul & Ecclesiæ Doctore non obscurè præposuit, non dicam, at Thomam vestrum inter Aquilas istas merito numerandum esse, hoc dico.

Eâdem nave cum P. Gabriëlis & D. Macario navigat Gummarus, & ad eundem portum non satis felicibus avibus, & remis Vergerianis properat tract. 1. q. 3. pag. 49. & seq. ac primò quidem Verba præmittit S. Caroli, quæ & in P. Gabriëlis, & Vergerio legimus: *est præterea consultum Absolutionem differre, donec evidens appareat emendatio in iis, tametsi dicant ac polliceantur, quod se eximent peccato, tamen Confessario probabilem faciunt metum, ne contrarium contingat.* Non favebat Carolinum istud consultum est, quod

quod consilii potius videretur esse, quam præcepti, & ad-
 verterat id Adversarius ejus Carolus Reymakers; occurrit
 ergo huic objectioni in præfatione Apologetica ad tract. 3.
 & dum *hic audis* inquit, *vocem CONSULTUM*, *ne propterea*
æstimes S. Carolum significatum voluisse, quod istud non sit
præcepti, sed consilii tantum. Debet ergo, si Gummaro
credas, nec tantum potest Confessarius Absolutionem
Sacramentalem differre, quamdiu probabilis remanet de
relapsu timor; etiam illi (quod profecto mirere lector)
quem hic & nunc ritè contritum, bene ad Sacramentum
dispositum, & ad Deum verè conversum non probabiliter
modo judicat, sed morali certitudine perspectum habet.
 Facile illud conficias ex pag. 49. ubi causam hujus metus
 probabilis non hinc modo proficisci dicit *quod Confessario*
non satis exploratus sit status Pœnitentis circa peccata præ-
terita, hoc est non satis innotuerit (debet autem ex ejus
 mente innotescere moraliter certo) *dolor sive detestatio*
peccati commissi; sed ALIUNDE etiam metum hunc manare,
quod periculum scilicet denuo labendi persentiscat, idque
aliunde, quam ex eo quod non sit satis explorata præsens
pœnitentis dispositio; tum etiam ex pag. 58. ubi sic sibi obji-
cit: Verum reponat quis Pœnitens non erit verè conversus,
vel erit: si prius, dictum potius oportuit quod propter absen-
tem debitam conversionem sit differenda; si posterius (nempe
si verè conversus erit) differri nequit, quod nullam verè con-
versis utilitatem pariat Absolutionis dilatio; & respondet
 pag.

pag. 59. quod ad primam objectionis partem attinet, *adsentio*: quid ad alteram respondendum, *assatim docet experientia*, negatque omnino *multiplex dilationis utilitas, quam & VERE CONVERSUS inde consequitur*. Tum pluribus multiplicem illam utilitatem exaggerat; sed eo ferè omnia recidunt; melius ita pœnitenti consultum iri, ne denuo relabatur; ridiculè, ut qui contra insultus Dæmonis, contra depravatam suam ipsius naturam, contra tam multiplices peccati illecebras fortiozem futurum sperat, si ipsius Sacramenti salutaribus gratiæ auxiliis destitutus in tot. hostes pugnare cogatur. Nam quod ait, Sanctis eum interea exercitiis, quæ spiritualis medicus præscripserit, contra peccata munendum, id, ut Pontifici Maximo demonstrat Franciscus Simonis pag. 131. & melius obtinebitur datâ jam Absolutione, & efficacius, propterea quod ea pietatis exercitia specialem medicinæ vim ab ipso Sacramento habitura, & Deo gratiora multò futura sint, quæ reconciliatus jam, & amicus Deo præstabit: videri potest hac de re latius, quam malè de adversaria factione, tam bene de Republica Christiana meritis, dicitur Franciscus Simonis pag. 126. & seq.

Atque hinc sponte fluit alterum illud de Consuetudinariis Gummari dogma, cujus tamen invidiam, si possit, excutiat; ne possit autem præter ea, quæ dicta superius sunt, facit hoc ipsum, quod habemus in manibus; si enim absolvere eum non liceat, cujus relapsus probabiliter
time-

timetur, tam certum est Consuetudinarium absolvi non posse, nisi exutâ non voluntate modò, sed ipsâ peccandi consuetudine, quam verum est non exutâ illâ consuetudine probabiliter Consuetudinarii relapsum timeri. Usque adeo còhærent inter se dogmata & quâ semel ire cæpit Gummarius, hac constanter pergit; quamquam felicior esset hoc in genere inconstantia: qui enim semel à recta via deflexit, hoc magis errat, quo constantius pergit.

§. 4.

*QUÆ HACTENUS DICTA SUNT
de differenda Absolutione, de eo etiam in-
telligenda, qui semel peccavit mortaliter.*

HUc Trium-Virorum rationes, huc eorum similitudines & exempla, huc congesta importune Patrum, Scripturæque testimonia, huc denique eorum cuniculi pertinent: Longum esset prosequi omnia, specimina demus aliqua.

Praxim primitivæ Ecclesiæ suspirant, & accrescente iterum fidelium caritate ad pristinum rigorem velint revocaram: atqui non in Consuetudinarios modo aut recidivos, sed in unius etiam peccati mortalis reos suos Pœnitentiales Canones rigidè decreverat.

Prima, & principalis ratio, quæ movit SS. Patres,
(ait